

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 5884623

Hof te Tweekelo B.V.
[REDACTED]
Oliemolensingel 177
7511 BB ENSCHEDE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
14-01-2021	2020/0347201	3	7 juli 2020	-

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte [REDACTED]

[REDACTED] van het adviesbureau Eelerwoude heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 7 juli 2020² ontvangen. Op 27 november 2020 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de sloop en vervangende nieuwbouw van woningen en bijgebouwen aan de Bruninksweg 11 Hengelo, Grote Veldweg 50 Enschede en Haimersweg 225 Enschede, in verband met de ontwikkeling van landgoed Hof te Tweekelo.

In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en/of rustplaatsen en eieren van de huismus en de kerkuil opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen⁴, en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te beschadigen of te vernielen⁵ en om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁶.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop en vervangende nieuwbouw van woningen en bijgebouwen aan de Bruninksweg 11 Hengelo, Grote Veldweg 50 Enschede en Haimersweg 225 Enschede, in verband met de ontwikkeling van landgoed Hof te Tweekelo.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 september 2021 en is geldig tot en met 31 december 2027.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0191226

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Wij hebben een langere ontheffingsperiode opgenomen, zodat de vereiste monitoring uitgevoerd kan worden.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 7 juli 2020 en het bijbehorende stuk te weten:
- Eelerwoude, 7 juli 2020. Projectplan ontheffing Wnb. Erfontwikkelingen Landgoed Hof te Tweekelo. Projectnr. 3670.2

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷.

De verschuldigde leges zijn:

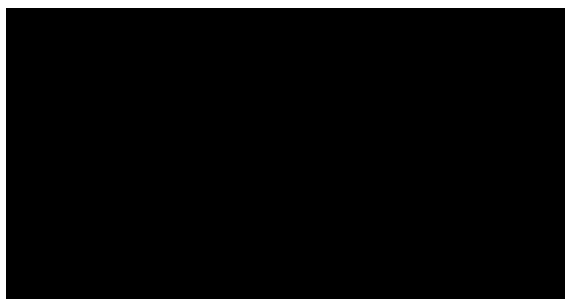
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-002738 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Bijlagen:

Bijlage 1

Voorschriften

⁷ Belastingverordening Overijssel

Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Voorbeeld verblijfplaats steenmarter en kleine marters

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Hengelo;
- Burgemeester en wethouders van gemeente Enschede;
- Eelerwoude B.V te Goor, [REDACTED]

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0347201). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0347201).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Kwetsbare perioden

5. U houdt bij de uitvoering van de sloopwerkzaamheden of het vooraf ongeschikt maken van de bebouwing rekening met de kwetsbare perioden van de soorten die in de te slopen bebouwing is aangetroffen. De voor de betrokken soorten relevante kwetsbare periode is:
- Huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$) is van december tot en met februari.
 - Kerkuil: voortplanting 1 februari tot en met 31 augustus.
 - Gewone dwergvleermuis: voortplanting 15 mei tot en met 15 augustus. Winterperiode 1 november tot en met 31 maart.
 - Laatzvlieger: voortplanting 15 mei tot en met 31 juli, jongen tot in oktober gezoogd. De winterperiode 1 november tot en met 31 maart.
 - Steenmarter: voortplanting 1 maart tot en met 31 september
 - Kleine marters: voortplanting 15 maart tot en met 1 september

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betrokken beschermde soorten. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

Huisumus

6. Buiten de (in voorschrift 5) genoemde perioden maakt u de huisumusverblijfplaatsen en omliggende dakranden ongeschikt voor de huisumus. In de eerste plaats geeft u, middels het liften van of kloppen op de buitenste rij dakpannen, de eventueel aanwezige huismussen gelegenheid te vertrekken naar een andere locatie. Om te voorkomen dat huisumus zich alsnog gaat vestigen maakt u vervolgens de nestplaatsen ongeschikt. Dit kan door het dichtzetten van openingen met bijvoorbeeld weringborstels of het fysiek afsluiten op een andere wijze. Daar waar nog wel broedgevallen aanwezig zijn, wacht u met ongeschikt maken tot de jongen zijn uitgevlogen en het nest is verlaten. Dit wordt bepaald door een ecologisch deskundige.
7. Als tijdelijke mitigerende maatregel worden 4 nestkasten geplaatst tenminste drie maanden voor het ongeschikt maken van de locatie Bruninksweg. De kasten zijn van een geschikt type (broedruimte minstens 15x8 centimeter, openingen op 50 cm of meer) en worden binnen 200 m van de bestaande locatie geplaatst op een geschikte plaats zoals beschreven in het kennisdocument huisumus (pagina 30). Deze kasten dienen tenminste te blijven hangen tot drie maanden nadat de permanente verblijfplaatsen (voorschrift 8) zijn gerealiseerd. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de huisumus moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten niet gebruikt worden.
8. Als permanente mitigerende maatregel brengt u in het pannendak van de vervangende woning aan de Bruninksweg geen vogelschroot aan zodat de ruimte onder het dak door de huisumus gebruikt kan worden. Daarbij draagt u er zorg voor dat de ruimte onder de pannen ook daadwerkelijk voldoende toegankelijk is en niet wordt ingenomen door isolatiemateriaal. In het logboek (voorschrift 21) geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan.

Kerkuil

9. U plaatst 2 kerkuilkasten binnen 500 m van Erve den Haimmer en 2 kerkuilkasten binnen 500 m van de Grote Veldweg, locatie van de oude schuur. De kasten worden minimaal 6 maanden voor de sloop geplaatst. De kasten worden op minimaal 5 m hoogte, binnen opgehangen in bijvoorbeeld een (kap)schuur, stal, of op zolder op een donkere en rustige plek. De kasten worden regelmatig gecontroleerd en schoongemaakt indien noodzakelijk. In het logboek (voorschrift 21) geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan. Daarnaast wordt in het logboek aangegeven op welke wijze is vastgelegd dat de kasten daar aanwezig kunnen blijven (bijvoorbeeld overeenkomst met de eigenaar van de betreffende schuur als deze niet in eigendom van de aanvrager is).

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

10. Tenminste 6 maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken worden als tijdelijke verblijfplaatsen 24 tijdelijke kasten aangeboden. De kasten zijn van model A (bijvoorbeeld van Schwegler 1FF, Vivara Oekraïne of Boshamer), waarvan 8 op de locatie Bruninksweg en 15 op locatie Erve den Haimer. In het logboek (voorschrift 21) neemt u op wanneer de kasten zijn geplaatst en op welke wijze rekening is gehouden met de vereisten voor plaatsing vanuit het kennisdocument gewone dwergvleermuis. De tijdelijke vleermuiskasten mogen buiten de kwetsbare perioden verwijderd of verplaatst worden nadat de permanente verblijfplaatsen (zie voorschrift 9) zijn opgeleverd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten niet door vleermuizen gebruikt worden.
11. De verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger worden voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt, buiten de kwetsbare perioden zoals genoemd in voorschrift 5. U kunt daarbij de verblijfplaatsen ongeschikt maken door tocht te realiseren of door het afsluiten van openingen, waarbij enkele openingen open worden gelaten met exclusion flaps. De werking van de exclusion flaps moet regelmatig worden gecontroleerd. Omdat niet duidelijk is waar verblijfplaatsen precies aanwezig zijn, moet overal tocht worden gerealiseerd of moet er zorg voor worden gedragen dat alle potentiële openingen worden afgesloten en vleermuizen in het dak de gelegenheid hebben om een exclusion flap te bereiken.
12. Na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd met behulp van een batdetector. Deze controle wordt tenminste 3-5 dagen (met voor vleermuizen geschikte omstandigheden) na het ongeschikt maken uitgevoerd. De controle wordt uitgevoerd door de ecologisch deskundige, onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 °C, weinig wind en maximaal motregen). Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan zullen extra maatregelen getroffen moeten worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. De ecologisch deskundige bepaalt dat. Deze procedure wordt herhaald totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. De sloopwerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
13. In de nieuwbouw worden tenminste 24 permanente voorzieningen voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger gerealiseerd. Op dit moment is het ontwerp nog niet bekend. Mogelijkheden daarbij zijn een toegankelijke spouw met open stootvoegen of toegangsstenen. Bij de plaatsing houdt u rekening met de vereisten uit het kennisdocument gewone dwergvleermuis (bv hoogte, oriëntatie e.d.). Het definitieve ontwerp van deze voorzieningen wordt tenminste vier weken voor realisatie ter goedkeuring voorgelegd aan het bevoegd gezag via het meldpunt (meldpunt@overijssel.nl of 038 499 88 99).

Monitoring verblijf laatvlieger

14. Het gebruik van de vervangende verblijfplaatsen voor de laatvlieger wordt na oplevering van de nieuwbouw gemonitord. Deze monitoring moet worden uitgevoerd volgens de voorwaarden van het Vleermuisprotocol 2021 of diens opvolger, tabblad werkwijzen, zomerverblijven van de laatvlieger. De monitoring moet door een ecologisch deskundige op het gebied van de laatvlieger worden uitgevoerd. De monitoring moet na realisatie van de vervangende verblijfplaatsen gedurende drie zomers worden uitgevoerd, tenzij al eerder blijkt dat de laatvlieger aantoonbaar gebruik maakt van de vervangende verblijfplaatsen.
15. U stuurt jaarlijks voor 1 november een rapportage over de monitoring conform voorschrift 10 (en indien van toepassing het plan van aanpak conform voorschrift 16) naar ons ter goedkeuring. Hierin geeft u de resultaten van het afgelopen jaar weer. Indien de laatvlieger aantoonbaar gebruik maakt van de vervangende verblijfplaatsen, dan kunt u ons in deze rapportage verzoeken de monitoring te mogen beëindigen. Wij kunnen aanvullende maatregelen opleggen, indien uit de resultaten blijkt dat de laatvlieger geen gebruik maakt van de permanente voorzieningen. Aanvullende maatregelen kunnen bestaan uit extra voorzieningen of interne of externe aanpassingen aan deze permanente voorzieningen. Dit is afhankelijk van de resultaten van de monitoring.

16. Indien uit de monitoring blijkt dat permanente voorzieningen niet gebruikt worden door de laatvlieger, geeft u in de jaarlijkse monitoringsrapportage aan welke maatregelen nodig zijn om de effectiviteit te verbeteren. Tevens voegt u dan een plan van aanpak toe waarin is weergegeven binnen welke termijn deze aanpassingen worden gerealiseerd.

Steenmarter

17. In afwijking van voorschrift 5 is sloop in maart of in augustus-september toegestaan, mits uit een controle van de verblijfplaats door een ecologisch deskundige blijkt dat deze niet in gebruik is als voortplantingsplaats. Deze controle moet binnen 3 dagen voor de sloop worden uitgevoerd. Als bij de controle wordt geconstateerd dat de verblijfplaats in gebruik is als voortplantingsplaats, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot 1 oktober.

Steenmarter en kleine marters (bunzing, hermelijn, wezel)

18. De sloop van de gebouwen met de verblijfplaats wordt gefaseerd en in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige steenmarters en kleine marters de kans te geven om te ontkomen.
19. U realiseert tenminste drie weken voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden minimaal 2 alternatieve verblijfplaatsen voor steenmarters en kleine marters op of rondom de locatie Erve den Haimer. De takkenhoop wordt aangelegd met 9 stoeptegels als vloer, muurtjes van baksteen (2-3 bakstenen hoog) en 9 stoeptegels als plafond. Minimaal 2 uitgangen. Daarbovenop komt een laag van minimaal 0,5 m – 1 m takken of snoeiafval (hoe meer hoe beter). Het ontwerp en constructie van deze verblijfplaatsen bestaat uit een basisruimte van stoeptegels is weergegeven in bijlage 3. De datum, locatie en wijze van realisatie wordt vastgelegd in het logboek.

Overige zaken

20. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus, kerkuil, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel.
21. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de tijdelijke verblijfplaatsen, permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met BATdetector, en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A2.3	Relevante overige besluiten	9
A3	Toetsingskader soorten	10
A3.1	Wettelijke regels	10
A3.2	Provinciaal beleid	10
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
B1.2	Doel van het project	11
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	13
B1.4	Periode	13
B1.5	Onderliggende documenten	13
B1.6	Aanvullende gegevens	13
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	14
C1	Inhoudelijke beoordeling	14
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	14
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	14
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	17
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	17
C1.5	Wettelijk belang van het project	17
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	17
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	18
D	Slotconclusie	18

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Hengelo en Enschede gestuurd met het verzoek om advies. De gemeenten zijn vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Hengelo Postbus 19 7550 AA Hengelo Gemeente Enschede Postbus 20 7500 AA Enschede
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. U geeft aan nog een Aerius berekening uit te zullen voeren. Als u zekerheid

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁴ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

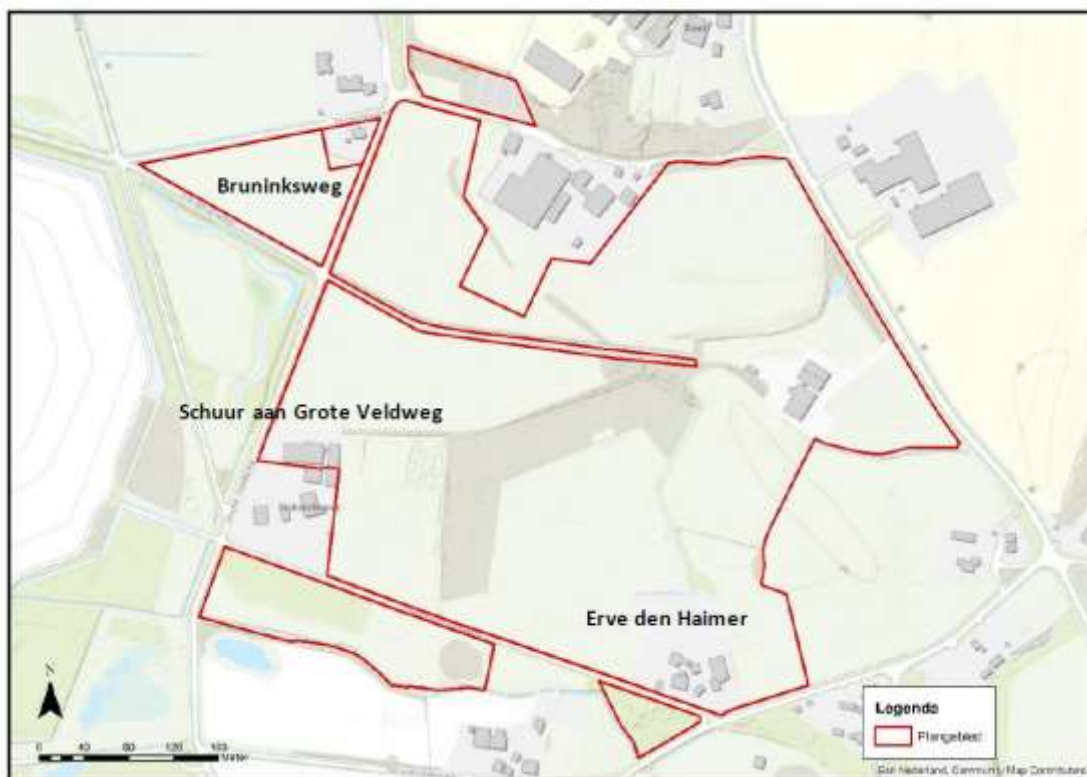
Nesten en rustplaatsen van de huismus en de kerkuil zijn jaarrond beschermd. Voor deze soorten geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soorten altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De aanvrager wil een nieuw landgoed te stichten genaamd Landgoed Hof te Tweekelo. Om dit te realiseren zijn recentelijk enkele omliggende percelen en erven aangekocht. Voor de ontwikkeling van het landgoed worden op deze erven diverse gebouwen en schuren gesloopt.

Figuur 1. Plangebied met deellocaties.

¹⁴ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

De werkzaamheden bestaan uit:

- Bestaande bebouwing aan de Bruninksweg 11 te slopen en herbouwen.
- Bestaande schuur aan de Grote Veldweg 50 slopen en herbouwen.
- Bestaande bebouwing aan de Haimersweg 225 (Erve den Haimer) te slopen en herbouwen, waarbij één schuur behouden blijft en wordt gerenoveerd.

Op alle de te slopen locaties worden nieuwe woningen met bijgebouwen gerealiseerd, met uitzondering van de schuur aan de Grote Veldweg (hier betreft het herbouw). Op locatie Bruninksweg wordt een nieuw woonhuis gerealiseerd met een bijgebouw (schuur) ten noordwesten van de oude situatie. Op de locatie Grote Veldweg wordt een oude schuur gesloopt en herbouwd.

De bebouwing op Erve den Haimer worden ook gesloopt. De woningen met de bijhorende bebouwing wordt gesloopt en er blijft één huidige schuur behouden die wordt gerenoveerd. Het straatwerk en tuingroen rondom de planlocatie worden verwijderd. Bomen en andere groenelementen rondom de planlocatie blijven met de voorgenomen ontwikkelingen ongemoeid.

De werkzaamheden aan de Haimersweg en Veldweg zullen starten in het najaar van 2021 of voorjaar 2022. De werkzaamheden zullen eind 2022 zijn afgerond. De woning aan de Bruninksweg wordt later gesloopt en verbouwd, de planning is eind 2022 tot eind 2024.

B1.2 Doel van het project

Het doel van het project is het stichten van een generatiebestendig landgoed waarbij landschaps- en natuurwaarden en de vitaliteit van de omgeving worden versterkt (er wordt 8 hectare aan nieuwe natuur gerealiseerd). Waar wordt gewoond door de eigenaar van het landgoed en leden van de familie. Waar de architectuur, zowel op bebouwing als landschap, past bij de stijlkenmerken en geschiedenis van Twente en voegt kwaliteit en eigenheid toe voor de toekomst. Daarnaast wordt gericht op het ontwikkelen, bevorderen en streven naar duurzame (biologische) landbouw en wordt de openstelling van het landgoed voor het publiek gewaarborgd.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling	
	nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen of beschadigen ¹⁵	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{16, 17}
huismus	X	
kerkuil	X	
gewone dwergvleermuis		X
laativlieger		X
steenmarter		X
bunzing		X
hermelijn		X
wezel		X

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2021 tot en met 31 december 2024.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Eelerwoude, 14 april 2020. Toetsing Wet natuurbescherming. Landgoed Hof te Tweekelo. Projectnr 3670.2
- Eelerwoude, 20 april 2020. Nader flora en faunaonderzoek. Landgoed Hof te Tweekelo. Projectnr 3670.2
- Eelerwoude, 7 juli 2020. Projectplan ontheffing Wnb. Erfontwikkelingen Landgoed Hof te Tweekelo. Projectnr. 3670.2
- Kaart projectplan Tweekelo
- Ondertekende en van datum voorziene machtiging.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 7 juli 2020 ontvangen. Op 23 september 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 27 november 2020 en 4 december 2020 ontvangen.¹⁸

¹⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁷ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹⁸ EDO-kenmerk 2020/0336470 en 2020/0347236

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel de beschikbare kennisdocumenten van de huismus, kerkuil en gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Projectplan ontheffing Wnb' ¹⁹ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan met uitvoering van een veldbezoek op 19 april 2018.
- Nader onderzoek naar huismus en kerkuil, uitgevoerd in 2020.
- Nader onderzoek naar vleermuizen, uitgevoerd in 2018.
- Nader onderzoek naar steenmarter en kleine marters, gecombineerd uitgevoerd met overige onderzoeken.

Het onderzoek naar huismus en kerkuil is gebaseerd op de wijze van onderzoek in de kennisdocumenten. Het huismusonderzoek is verspreid uitgevoerd in 2018 en 2020. Het kerkuilonderzoek is in afwijking van de beschreven methode in het kennisdocument uitgevoerd als een enkel bezoek. Wij zijn van oordeel dat dit onderzoek voldoende inzicht biedt, aangezien bij dit veldbezoek veel braakballen zijn gevonden die duiden op regelmatig gebruik, terwijl een fysieke locatie voor een mogelijk nest ontbreekt in de onderzochte schuren. Het uitvoeren van meer veldbezoeken zou niets toevoegen.

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol 2017. Het onderzoek naar steenmarter en kleine marters is beperkt uitgevoerd in combinatie met het overige onderzoek, omdat de werkzaamheden zich beperken tot de gebouwen en tuinen. Bosschages en groenstructuren blijven intact.

Wij zijn van oordeel dat de onderzoeken afdoende zijn uitgevoerd om de aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen vast te kunnen stellen van de betreffende soorten.

Bij het onderzoek zijn de volgende verblijfplaatsen aangetroffen:

- Twee nestlocaties van huismus aan het woonhuis van de Bruninksweg. De nestlocaties bevinden zich onder de pannen;
- Twee rustplaatsen (roestplaatsen) van de kerkuil. Eén in de schuur aan de Grote Veldweg en één in de schuren op de Erve den Haimer. Gezien de afstand tussen beide percelen gaat het om verschillende individuen;
- Eén verblijf van gewone dwergvleermuis aan de Bruninksweg onder een nokpan, dat waarschijnlijk jaarrond gebruikt wordt;
- Eén zomerverblijf van de laatvlieger aan de Bruninksweg, onder nokpan;
- Vier verblijven van de gewone dwergvleermuis aan de gebouwen van Erve den Haimer. Twee worden waarschijnlijk jaarrond gebruikt, twee verblijven betreffen zomerverblijven van een enkele exemplaar. De verblijven bevinden zich onder nokpannen, of achter betimmering;
- Vaste verblijfplaats van steenmarter (latrine) in pand Erve den Haimer;
- Mogelijke verblijfplaatsen van kleine marters (bunzing, wezel, hermelijn) op Erve den Haimer. Volgens verspreidingsgegevens komen de soorten in de omgeving voor. De bebouwing biedt mogelijk een verblijfplaats voor één of meerdere van deze soorten.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan de in C1.1 beschreven verblijfplaatsen verloren:

¹⁹ Hoofdstuk 3, pagina 8 tot en met 10

- 2 nestplaatsen huismus
- 2 roestplaatsen kerkuil
- 3 zomer/paar/winter verblijven gewone dwergvleermuis
- 2 zomerverblijven gewone dwergvleermuis
- 1 zomerverblijf laatvlieger
- 1 verblijfplaats steenmarter
- Mogelijke verblijfplaats bunzing, hermelijn of wezel

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag²⁰, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in de kennisdocument van de huismus, kerkuil, gewone dwergvleermuis, of worden door ons afdoende geacht voor laatvlieger, steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de betrokken soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Huisumus

- Bij de uitvoering van de werkzaamheden en/of het ongeschikt maken van de bebouwing wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de huismus.
- De bebouwing aan de Bruninksweg wordt voor de sloop ongeschikt gemaakt voor huismus.
- Binnen een straal van 200 meter worden, tenminste drie maanden voor het ongeschikt maken 4 tijdelijke huismuskasten opgehangen op een geschikte locatie volgens het kennisdocument. Deze kasten blijven hangen tot 1 jaar nadat dat de nieuwe huismusvoorziening gereed is.
- In de nieuwe woning aan de Bruninksweg over de gehele breedte wordt geen vogelschroot toegepast waardoor het gehele dak toegankelijk is als nestplaats voor de huismus. Hierdoor worden meer dan 4 nestgelegenheden gecreëerd waar huismussen gebruik van kunnen maken. Mussen maken vaak gebruik van de ruimte onder de eerste rij(en) pannen.

De landelijke staat van instandhouding van de huismus wordt beoordeeld als matig ongunstig. Het project heeft geen invloed op de lokale staat van instandhouding doordat tijdens de sloop en bouw vervangende nestgelegenheden beschikbaar blijft.

Kerkuil

- Bij de uitvoering van de werkzaamheden en/of het ongeschikt maken van de bebouwing wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de kerkuil.
- Per roestplaats worden 2 kerkuilenkasten geplaatst, dus 2 rondom Erve den Haimmer en 2 rond de Grote Veldweg, locatie van de oude schuur. De locaties van de kasten worden samen met de kerkuilenwerkgroep bepaald, maar zullen binnen 500 meter van de huidige verblijfplaats zijn zoals dat ook in het kennisdocument is genoemd. De kasten worden minimaal 6 maanden voor de sloop geplaatst, op minimaal 5 m hoogte, binnen opgehangen in bijvoorbeeld een (kap)schuur, stal, of op zolder op een donkere en rustige plek. De kasten worden regelmatig gecontroleerd en schoongemaakt indien noodzakelijk.

De landelijke staat van instandhouding van de kerkuil wordt beoordeeld als gunstig. Het project heeft geen invloed op de lokale staat van instandhouding doordat tijdig vervangende rustplaatsen worden gerealiseerd.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

- Bij de uitvoering van de werkzaamheden en/of het ongeschikt maken van de bebouwing wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger.
- Ongeschikt maken bebouwing. U hebt niet aangegeven op welke wijze dit gebeurt. Aangezien het om sloop gaat kunnen maatregelen als de spouw openmaken, exclusion flaps en dergelijke in combinatie worden ingezet.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden als alternatief 24 tijdelijke kasten aangeboden, 16 op Erve den Haimmer en 8 op de locatie aan de Bruninksweg. Er worden kleine kasten opgehangen van

²⁰ Hoofdstuk 11, pagina 30 tot en met 33, aanvulling.

het model A (bijvoorbeeld van Schwegler 1FF, Vivara Oekraïne of Boshamer) die geschikt zijn als tijdelijke vervanger van kleine zomerverblijven en paarverblijven. De kasten worden opgehangen in de directe omgeving en op maximaal 200 meter van de te slopen panden.

- In de nieuwbouw zullen permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd. Er is nog geen overleg geweest met de architect of bouwkundige voor het inbouwen van vleermuisvoorzieningen. Er zal gebruik worden gemaakt van voorzieningen waarvan bekend is dat zij effectief zijn als zomer-, paar-/balts- en winterverblijfplaatsen (in milde omstandigheden). Er worden minimaal 24 verblijfplaatsen gerealiseerd, 8 op de locatie Bruninksweg en 16 op Erve den Haimer. Gedacht kan worden aan openingen in de muur, zodat de vleermuizen de spouwmuren kunnen bereiken. Zoals een entreesteen. Het ontwerp van de gebouwen met daarin de vleermuisvoorzieningen zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bevoegd gezag.
- Omdat het gebruik van alternatieve verblijfplaatsen door de laatvlieger en de effectiviteit als mitigatie weinig bekend is, achten wij voor laatvlieger monitoring van de effectiviteit van het alternatieve verblijf noodzakelijk.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het gehele land aangetroffen. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is recent als 'onbekend' beoordeeld²¹. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft waarschijnlijk te maken met de druk waaronder verblijfplaatsen staan. De landelijke staat van instandhouding van laatvlieger is recent beoordeeld als 'matig ongunstig'¹⁷. In vergelijking met de gewone dwergvleermuis komt de laatvlieger een stuk minder algemeen voor.

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger maken gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen. Met de voorgenomen ontwikkeling wordt de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger mogelijk verstoord bij de sloop van de gebouwen. Het foerageergebied wordt niet verstoord en lijnvormige beplanting blijven gehandhaafd. De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Beiden hebben een gunstige staat van instandhouding. Door tijdelijke maatregelen te treffen, door zorgvuldig te werk te gaan en omdat er al voldoende alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving aanwezig zijn, worden vleermuizen niet gedood. Ook zijn in de nieuwe situatie voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig.

Steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel

- Bij de uitvoering van de sloopwerkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de steenmarter en kleine marterachtigen.
- Tijdens de sloop wordt één kant opgewerkt, zodat eventueel nog aanwezige exemplaren die tijdens het werk verstoord raken kunnen vluchten.
- Als mitigatie voor het verdwijnen van een verblijfplaats van steenmarter en mogelijke verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn of wezel worden twee marterhopen aangelegd op locaties nabij Erve den Haimer. De takkenhoop wordt aangelegd met 9 stoeptegels als vloer, muurtjes van bakstenen (2-3 stenen hoog) en 9 stoeptegels als plafond. Daarbovenop komt een laag van minimaal 0,5-1 m takken of snoeiafval (hoe meer hoe beter). Drie of minimaal twee in/uitgangen kunnen in de muurtjes worden uitgespaard.

De landelijke staat van instandhouding van steenmarter en kleine marters is ontleend aan het document 'De Staat van Instandhouding: Factsheets voor 25 soorten in Gelderland' (Goutbeek, 2018). De landelijke staat van instandhouding van steenmarter is beoordeeld als 'gunstig'. De staat van instandhouding van bunzing, hermelijn en wezel is door het gebrek aan waarnemingen beoordeeld als 'ongunstig – slecht'. De onbekendheid en de bedreigingen zijn in Overijssel aanleiding geweest om de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgevingsverordening te laten vervallen.

Doordat maatregelen worden genomen die verstoring beperken en alternatieve verblijfplaatsen aanbieden, komt de lokale staat van instandhouding door het project niet in het geding.

²¹ Wageningen UR. Vogel en Habitatrichtlijnrapportage 2019.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop en vervangende nieuwbouw van woningen en bijgebouwen aan de Bruninksweg 11 Hengelo, Grote Veldweg 50 Enschede en Haimersweg 225 Enschede, in verband met de ontwikkeling van landgoed Hof te Tweekelo leiden tot het vernietigen van nesten en verblijfplaatsen van huismus, kerkuil, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 2, 3.5 lid 4 en 3.10 lid 1b uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat een andere bevredigende oplossing afdoende is overwogen. Een alternatieve locatie is niet aan de orde. Het betreffen locatie specifieke maatregelen, zoals de sloop en herbouw van de betreffende gebouwen. Een alternatieve inrichting, waarbij het dak en spouwmuur intact kunnen blijven is niet aan de orde. De te slopen schuren en gebouwen zijn momenteel niet zodanig bruikbaar dat de gewenste ontwikkeling kan worden gerealiseerd. Sloop van de bebouwing en grootschalige renovatie is de enige mogelijkheid. Behouden van verblijfplaatsen in zijn huidige vorm is daarbij niet mogelijk. Door het nemen van maatregelen, het aanbieden van tijdelijke en permanente verblijfplaatsen is de gekozen werkwijze het beste voor de aanwezige soort. In deze situatie is er geen gunstigere oplossing voorhanden. Ook in de planning wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden voor de betreffende soorten.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid (huismus en kerkuil), en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (gewone dwergvleermuis en laatvlieger) en in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde (steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel).

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De woning aan de Bruninksweg staat in de geluidscontour van het bedrijf De Zuivelhoeve. Om te voldoen aan de Wet geluidhinder moet de woning uit de uit de geluidscontour verplaatst worden, om zo een goed woon- en leefklimaat te waarborgen. De twee woningen op Den Haimer zijn onbewoonbaar. Dit betreffen bouwvallen. Het is niet meer veilig om hier te wonen. Om verdere onveilige situatie zoals instorten en brandstichting te voorkomen worden deze zo spoedig mogelijk gesloopt.

Het samenhangend plan is ook van openbaar belang van sociale of economische aard. Doordat ontwikkelingsruimte voor woningen wordt geboden (de herbouw van enkele woningen) aan de initiatiefnemer van het plan, kan onder andere 8 hectare aan nieuwe natuur worden gerealiseerd (met openbaar toegankelijke paden) en wordt het dorpsplein van Usselo heringericht (wat ook van openbaar belang is).

Tenslotte gaat het bij de inrichting van een landgoed om ruimtelijke inrichting.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

²² Art. 1.10, derde lid Wnb

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en/of rustplaatsen en eieren van de huismus en de kerkuil opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen²⁴, en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te beschadigen of te vernielen²⁵ en om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen²⁶ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

²⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

²⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Bijlage 3. Verblijfplaats steenmarter en kleine marters

Voorbeeld van vervangende verblijfplaats voor steenmarter

Figuur B3.1 Een tekening van een vervangende steenmartenverblijfplaats zoals voorgesteld door de zoogdiervereniging. Bron foto: Zoogdiervereniging.

Figuur B3.2 Voorbeeld van een steenmartenverblijfplaats, met een fundering van stenen (links) en afgewerkt met takken (rechts).